

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egyenlő rész 6 frt. Fél évre 3 frt.
Évesre 6 frt. 50 kr.
Fogyó számla ára 13 krajczár.
Külföldi postán kiadónálálhat B.-Gyarmaton.

A lap szellemi részére s a nyilatkozó minden közzétételére a szerkesztőség felelős.
Bél- és külföldi hírlapok számára hirdetésnyelket elfogad. Helyi és országos hirdetésnyelket is elfogad. Budapeston, 3 dob utca, 14. sz. 2. ajtó.

Hirdetési díjak:
Öt hasznos példány 5 kr. Bélyeg minden betűtartalmonál 20 kr.
Nyilatkozó garmond ára 20 kr.

Nagyobb és többmári hirdetések jutányosabb árúak.
Előfizetési pénzek, reklamációk, s hirdetések a kiadónál intőzések.

Előfizetési felhívás

**„Nógrádi Lapok”
1878-ik évfolyamára.**

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Ernegyedre 1 50 kr.
Egy hónapra 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz eszerve, — legcélszerűbben postátalványnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

B.-Gyarmat, április 12-án.

Az angol parlament hálafelirata Viktória királynőhöz a 70,000 tartalékos behívásért oly tény, mely a háborút egész Albion nemzete helyett proclamálja. Az angol és orosz érdekek kiegyenlíthetetlenekké váltak. — Ignatieff bécsi küldetését, melynek célja nem lehetett egyéb, minthogy Ausztria-Magyarországot az angol szövetségtől elvonja és az esetleg kitörendő háború tartama alatt semlegességre bírja, féligmeddig meghíuztatnak kell tekintenünk és bármit is lióál Gorcsakoff (Ignatieff által) Andrásynak, s bármennyire látzusasanak ezen ígéretek ből a monarchia érdekei, idő, pénz és emberáldozatok nélkül megvédhetőknek; azon okból, mivel az orosz ígéreteknek hitelt adni többé nem lehet, Andrásy respectálni tartozik az angol nemzeti

felébredést, melynek alapja a nemzetközi jog és igazság.

A conferentia sürgetése a jelen állapotok mellett ezélszerd nem lehet s a kívánt eredményhez vezetni nem fog.

Vessünk egy pillantást az 1856-ki párisi szerződésre. Akkor az orosz meg volt verve, tohetetlenő volt tőve s mindazon feltételeket, melyeket Európa szabott, meghunyaszkodva volt kénytelen elfogadni. Most azonban egészen másképp állanak a dolgok, mert az orosz diadalitasan lép be ama caarnokba, hol a nemzetközi jogok praecisiroztatni szándékoltanak, s 3 fogja a feltételeket dictálni. S ekkor mit érhet el Angrásy politikája a monarchia érdekében?

A magyar nemzetre nézve a kelet-kérdésnek azon megoldása, hogy az orosz húzza a rövidebbet, lehet egyedül üdvös és kívánatos. Hiszen tudjuk azt, hogy Ausztria irányábani engedékenységnünk kényszerd voltát a szlávkérdés idézte elő, s a magyar politika vezetésével megbizott hazánkfiat — a kiegyezési tárgyalásoknál — a paritásán alapuló jogos követelések érvényesítésében mindig a szláv veszedelem tartotta vissza. A szlávkérdés rónjei miatt el kell nómulnia szent István országának, melyben a szláv elem érdekei a magyar elem érdekeivel azonosak.

Itt van a kedvező alkalom, mikor ezen veszedelmet, ezt az örökös rémet el lehet úzunk, itt az idő,

midőn a magyar politikát fogva tartó bilincseket össze lehet törnünk.

Ha tehát most, a megbénított török helyett az angol szövetség kínálkozik és azt elszalasztjuk, akkor bizvást letehetjük a fegyvert.

Gorcsakoff válasza Salisbury körjegyzékére már magában olyan dolog, melyből világosan kitünik Oroszország megfélemlése. Azon gyáva mentegotódsz, bármennyire ravasz politikát tartalmaz, oda irányul, hogy az angol conflictust megakadályozza. A hol valódi erő és igazságörzöt uralkodik, ott nincs szükség titokteljes politikai üzelmekre. Már pedig Oroszország, amióta fülebe harsog az angol riadó, a meditáció minden nemét megpróbálta s a szantofanoi békepontokban napról napra csúszál egy kis engedményt; míg ellenben Angolország nem himez-hámoz, hanem conferentia nélkül is meg fogja mutatni azt, hogy milyen nemzetközi jogokat kell respectálni Európában. — Az angol szövetség tehát monarchiánkra nézve életkérdés.

Közigazgatási ülés.

(ápril 11-én)

(Jelen volt a teljes bizottság)

Gr. Gyurky Ábrahám főispán és bizottsági elnök pont 10 órákor megöitván az ülést bejelenti Grummich Géza adófelügyelőnek Besztercebányára lett áthelyezését. A főispán ez áthelyezéssel kapcsolatban megemlíti, miszerint Grummichban a megye oly hivatalnokot veszített, ki becsületessége, tapasztata és tehatósága által a köz

bizalmat nyerte el, és a ki kötelességeinek bü és pontos teljesítése mellett a lakosság és államérdekek összehatózást nem szenvedtek.

Gr. Forgách Antal oszván a főispán ome előterjesztését, — indítványozta, hogy a jelzett érdemekért Grummich Géza-nak jegyzőkönyvi elismerés szavazassék, — s ez vele közöltessék.

Felolvastatták az alispáni jelentés. (Lásd lejjebb.)

Komjáthy Anselm főjegyző benyújtja a körrovoal területék és fizetések szabályozása tárgyában eljárt kidöttség (Gr. Forgách A., Beniczky Gy., Komjáthy A. és Dr. Baintner P.) munkálatát. E javaslatnak — a területi becslésre vonatkozó része Sréter A., Dr. Baintner P. és Harmos G. telezótálása folytán csakély módosítással elfogadtatott (Közölni fogjuk egész terjedelmében); a fizetés tárgyazó másik rész azonban igen élénk vitára adott alkalmat. A javaslat szerint a körrovoal fizetések három osztályba soroztathak a körök nagysága és a lakosság számarányához képest, u. m. 700, 600 és 400 frtos állomásokra. A fizetést, melyhez a lakosság fejankint 8 krral járul, a törvényhatóság évnegyedenként közvetíti s a megalapított körrovoal fizetésekkel feloldósságot vállal.

Hessár István a közevitéselt el nem fogadja, mert a megyét azért felelőssé tenni nem lehet, s javálja, hogy a körrovoal fizetésekkel szemben is magok hajtsák be, szükség esetén a közigazgatás közgeinek igénybe vételét mellett.

Gr. Forgách A. Kiemeli, hogy a kidöttség tekintetbe vett minden körülményt, mielőtt javaslatát aláírta volna, s nem talált a javaslatban feltüntetett módoknál jobbat, javászerűbbet. Nem arrogálja — egymood — hogy a javaslat tökéletes volna; mindazáltal a jelenlegi viszonyok mellett mégis üdvösebb állapotokat teremthet az égetésügy rendezésében. Mielőn

TÁRCZA.

Zrinyi, a költő.

— Törvénycsint korrajz —
Írta: V. Sárffy Ignóz.
(8-ik folytatás)

A válás fájdalma.

Mi lett Gyulából a végzeteljes titok felleplezése után, kérni az olvasó, ki elég türelmes volt az igénytelen sorokat idág átolvanni? Hol van? Merre jár?

Fegyverrel kezében éjjel nappal bujkál, nappal barlang fregek, éjjel az ordó sűrű rejtek el, nincs nyugalma sehol, czél nélkül bolyong ide s tova, hajlatva egy láthatlan erőtől; ruhái lefoszlanak, teste összevissza karczolt, csak azemo villogása mutatja, hogy él s a fájdalom dűbe, mellyel fegyverét szoritja, jelzi, hogy égő kín szakgatja kebelét. Gyökerekkel él és soha ki nem megy az ordó sűrűjéből; mint vadállat lakja a bérceket. Számtalanszor egy pont felé néz s ekkor egy könny gördül ki szeméin. Ugy látszik, nyugot felé tekint, arra pedig az owpolyi vár tornyai magaslanak, majd ismét hirtelen kitörlni akarrván bánatát szívéből, villogó szemekkel halad tova.

Nem sokára az előbb leirtak után kedvenc dolgozó szobájában ül a hős Zrinyi asztala mellett; előtte kiterjesztett papir, melyen írott sorok láthatók; tolla kezében, ő maga gondolkodva emeli fel fejét, keresni látszik a fonalat, mellyel írását folytatja: „Zrinyi Miklós Szigeti Védelmé” fekszik a hős előtt, ama nagybecsű mű, mely irodalmunkban most is gyémánt értékű. Ha nem tudnók szobája falán a ragyogó fegyvereket, ha nem látnók felsíggasztva a fényes hadi páncélt, azt gondolnók, hogy egy békés költő szobájában vagyunk; elannyira mellőzte most Zrinyi a hadi jelvényeket; páncél helyett könnyű selyem bő öltöny fedi testét, lábain a hadi saru helyett házi selyem csipő, fején a sisak helyett kis piros főveg, kard helyett tollat forgatnak ujjai s a hadi parancs egyhangú sorai helyett ékes szavakkal írt verseket s szerelmi ömlengéseket fogalmaz. Ekkóp volt elfoglaltva Zrinyi, midőn két szolgáló elébe egy szép, de az ébség és bánattól megtört ifju embert vezetett. Ki volt? Tudhatjuk. Szomorúan és szótlanul nézett hágyadt szemével a szelid arcú Zrinyire, ki szánakosva kelt fel helyéből s részvöveleg fogta karjaiba az idegent.

— Ki vagy te bánat embere, mi üldöz anyyira? Szemeid szokatlan fénye, nemes

vért gyanítatl velem; szólj, hol van hazád, mily balsors üldözött e vidékre? Vagy tán bánatomért szerencsétlen ifju házam nyitva áll neked; szüleid veztok el? Gyámolód leztek, szólj.

Az ifju locsúgcsztott fővel hallgatott, egy látasott megtörtte és végkép a vad élet, az ébség dűbösen marczangolta belsőjét.

— Kegyelmes ur — mond az egyik szolgáló — a vár melletti erdőben épen vadászni valék, midőn távolról fájdalmas sobaj hatott füleimbe; emberhangoknak véltem, azért aietve indultam a táj felé, ott találtam e szánandó ifjut, elbágyadva a földön fekkdt, egy látasott eszméletlen kívül; aietve indultam haza, magamhoz venni némely orvóitó szereket, ezekkel mentem annyira, hogy lábra állt, de hogy ki ő, minden kérésem daczára meg nem tudhatam; tudtam azt, hogy kegyelmeséged mindig jéleltü barátja a szerencsétleneknek, elhoztam.

— Jól tetted, András! nemes szived méltó dícséret érdemel, azonban most jör, fektessük ágyba e szegényt, tán s nyugalom vagy egy edes álom coyhítni fogják kínait.

Saját ágyába fektetvé most Zrinyi az idegent, ki is rögtön mély álomba merült.

Mint edes anya gyermekének bölcsője mellett, egy örködött Zrinyi a beteg ágyánál,

ki hosszas álomból végre nagy sobánsszal felébredett.

— Miöl vagyok? — kérni bánatosan, szemét az előtte álló Zrinyire süggasztva.

— Nálam jó ifju! mit se féj, jó kezek közé jutottál.

— Oh igen! emlékszem; egy nagy várba hoztatok, egy szép, szelid arcom férfin előtt állottam, de szótai nem tudtam neki; igen oh te voltál az — mond indalatosan megragadva a bán kezét.

— Igen, én voltam! de szólj most, mi bánat dúlja kebledet, hol van hazád, mi sora vezetett ide? Ápoló, magyar vendégnek közé jutottál, kik a rokourvát — mert be-médedből itálem, hogy magyar vagy — testvéri szeretettel fogadják.

— Nekem nincs hazám — szólit sokgyva az ifju — volt, de elveszett, néven Ernyey Gyula, magyar vagyok, de nincs senkim, egyedül állok s nagy világban.

Ekkor elbágyalt mindart, mit mi eddig már tudunk, csupán egyet hallgatva el... lla iránti szerelmét.

— Nemes ifju — kiált kevesse fel a bán ez elbágyáltán — atyád, anyád, családod elveszett, szánom helyzetedet, de atyád helyett atyád lennek; jól ismertem nemes lékű atyádat, gyermekkorunk boldog napjaiban nem egyszer mulattunk vigan s

ajánlja tehát a javaslatot. Mert hogy a kör- orvos exequens legyen csakély fizetésnek, ez olyan dolog lenne, mely az előbbi esor- morát állapotokat idéző vissza; másrészt pedig az esetleges — s a javaslat végre- hajtása folytán remélhető pénzmaradványok evidenciában nem tarthatók.

Benczky Gyula minto a javaslat- hos ragaszkodik már azon indokból is, mel- vel az eddigi aránytalanság, melyszerint némely körökben 5, másokban 12 kr. fizet- tetett, megszünik; — s igen találon meg- jegyzi, hogyha a törvényhatóság nem vállal felelősséget a fizetések körvonalozásáért, más szóval, ha a törvényhatóság mely nagyobb végrehajtott apparátussal rendelkezik, nem képes behajtani a fizetéseket, hogyan gon- dolható, hogy azt a körörvosok behaj- tathatják?

Reményfy József úgy a fizetések megállapításában mint azok behajtásában összeütközést lát a törvényhatósági és községi jogok között, mely utóbbiak meghall- gatása nélkül e kérdésben való intézkedés törvényen nem alapzik.

Harmos Gábor osztja Reményfy nézetét, s cumulativ kezelés esetén indit- ványozza, hogy a pénzek járási befizetés szerint kezeltesenek.

Sréter Alfréd minto a cumulativ kezelés ellen beszél.

Gr. Gyürki Ábrahám az Ariadne so- nalmat vontatott hosszabb eszmeccerét a maga medrébe szorítván, ajánlja, hogy a javaslat mellett kisebbégi javaslat is terjeszt- tesék a közgyűlés elé, s felteszi a kérdést

A javaslat 17 szavazattal 4 ellenében a közgyűlés elé terjesztetni határozatott. Ezek után több magán ügy került tárgyalás alá, melyek közül kiemeljük a következőket:

Losoncz város bejelenté, miszerint a kisebb polgári peres ügyekben való eljárás- sal, Csobel Károly bizalt meg. Tudomásul vétetett.

A belügyminisztérium be kívánván, a bagatell ügyek vitelére ajánlt szolgabírák képesítvényeit azok felterjesztésének esz- közlése elhatározatott.

Szerény Gábor azon kérénye, mely- szerint magát a bagatell ügyekben való el- járás alól előzetes folyamodványa daczára felmentetni kéri, azon indokból, mivel azt, hogy az ügyben való eljárásai a közigar- gatási teendőkhöz hátráltnak, nem igazolta, elutasított.

A Szentiványból ajánlott Turcsányi nevű békabíró képesítvények hiánya miatt nem fogadtatott el.

A berezvéri körjegyzőség ama je- lentése, melyszerint a berezvéri körben a bé-

kebírószágra alkalmas egyén nem létezik, tudomásul vétetett.

A közlekedési minisztériumnak intézkedése folytán Ujhelyi Boldizsár ismert panaszára véleményes felterjesztés történt.

Kolencz Dániel — Hercz Jakab regálé csontkítási ügyében az alispáni határozat indokainál fogva helyben hagyatott.

Borráth Edmund körjegyző ellen a szócseányi jbiróság panaszára (szabálytalan kézbesítés miatt) vizsgálat rendeltetett.

Árva ügy. (A jelentést lásd ejobb) Losoncz rendezett tanácsú városa Árvaszéke az 1877. XX t. cz. 214 § a értelmében év- negyedes jelentésének betérjesztésére utasit- tatott.

N.-Oroszi község folyamodványa az árvapénzek ünkezeléséért, Keményfy József indítványa folytán felezerelés miatt vissza- küldetett.

Tanügy. A kimerítő és szép irállyal írt jelentés tudomásul vétetett. Steiner Gábor, Háger Sándor és Vágner István b.-gyarmati áll. elemi tanítók végleges kivonására ha- sonlag tud. vétetett.

A somosújfalusi tanító választás 12 szavazattal 8 ellenében megszemlítettett; mivel a megválasztott tanító, ki noha 62 éves, képesítvényekkel nem bír.

Sréter Alfréd már azért is ellene sza- vazott az ilyen képesítvény nélküli tanítók megválasztása ellen, mivel, főleg a protes- tansoknál majdnem divattá vált a kisebb községek iskoláit csizmadiaakkal, szücsökkel és szabókkal ellátni, kik természetesen és tör- vényes iparosaivá válnak saját lelkiismer- nek. (Szép felfedezés, de tenni kell rajta.)

Adó ügy. Tornyo György a távozó Grumlich Geza nevében a bizottságnak írt- ta tanúsított jóindulatáért köszönetet sza- vazván, magát, mint helyettes adófelügyelőt ajánlja a bizottság kegyességébe. Jelentés szerint a martius havi egyenes adó bevétel: 33,090 frt 89 kr. kevesebb a tavali három hónapnál: 10,660 frtal. Adóhátrálék: 694,319 frt 45 kr.

Tapasztalatrán az, hogy az adók több járásban nem a szolgabírák, hanem azok ren- delői folytán községi adószedők által szo- detnek be; a szolgabírákhoz utasítás intéz- tetik, hogy e tekintetben a törvény megha- gyásának felelőség terhe alatt tegyenek elo- get és az akadályokat, melyek őket az adó- behajtásban gátolják, azonnal jelenték be. (Ily esetekben a tiszteletbeli szolgabírák fognak elővételni, s arról, hogy minden já- rásban a tiszteletbeli szolgabírák kellő számmal lehessenek, ósméltéga az elsőklő főis- pán gondoskodni fog.)

Ságy község folyamodványa a 9 évi szőlőudésmá váltás részletes törlesztésé- iránt pártolól fog felterjesztetni a pénz- ügyminiszterhez.

Soltveszky János indítványa foly- tán a kath. munkálatok hátrálékának több- részletre való felosztása és haladéka iránt a közgyűléshez előterjesztés fog történi, az országgyűléshez küldendő felirat eszközése czéljából.

A tülteki kaszinó folyamodványa, a játékosok, teke és kaszinó szolgálóit sze- rendő fényviselési adó elengedése tárgyában, hely adatott.

Dr. Mellicher Ferencz kir. ügyész jelentése szerint a börtönben talált tegyen- csek marxiusi száma: 243. A korszerű 211 frt 76 krra apadt.

Égésügy. Dr. Baintner Ferencz kimerítő havi jelentése helyesül tudomásul vétetett. (Hát az év negyedes jelentés?)

Pósta ügy. A jelentésben a b.-gyar- mati községre nézve azon örvendőcs ténny jeleztetik, hogy a pósta jul. 1-től a város közepére helyeztetik.

Topscher Győző állam mérnök je- lentését lásd lejjebb.

A vállalkozókkal tartandó árverésekhez állandó bizottsági tagul Keményfy József választott meg.

Huszár István azon gyakorlati ind- itványa, hogy a kézi és szekeres napozó- mok kellőkép beosztassanak, elfogadtatott, s e tekintetben a közgyűlés elé javaslat- tel készítésére lett utasítva az államépítési hivatal. (Ezen javaslatot a szorgalmas és ügyes államépítész, több gyakorlati intézke- désre is kiterjedőleg, már el is készítette, bírálat alá azonban csak a közgyűlésen jöhet, s addig is többszörösítettén, a ta- gokkal közölteni fog.)

Végül a jövő éles máj. 2-kára hatá- rozatván, gróf Gyürky Ábrahám főispán elnök úr a bizottsági tagok zajos öljenzéce között osztatta fel az ülést d. u 2 órakor.

Alispáni jelentés.

Tekintetes közigazgatási bizottság! A közigazgatás egyik legfontosabb feladata az üljonzatalk kiállítás, epon még folyamat- ban lévén a négy sorozó járásban magam személyesen, mint sorozó polgári elnök mű- ködvén, közvetlen tapasztalásból van szo- rencém jelenteni a tek. közigazgatási bizott- ságnak, mely mind a négy sorozó járásban az üljonzatalk megkezdése előtt az állítási és sorbuzási listajomokat átvizsgálván, azo- kat a honvédelmi minisztérium által kiadott körrendeletekben előirt szabályok megtar- tása melott a legpontosabban szerkesztve s egybeállítva lenni találom, ugy szinte az üljonzok előállítás is mindenütt a legki- elégítőbb rendben eszközöltetett; sajnos azonban, hogy az öt sorozó járásban befo- jezett üljonzozásnál, eddig csak a losonczii járás volt képes a róla kivetelt üljonzjate- léket és póttartalékosokat kiállítani, sőt ezen felül néhány egyént még a honvédség-

hoz is besorozni, ellenben a többi négy so- rozó járás mind, kisebb nagyobb hátrálékba- maradt, mely hátrálék azonban a legköze- lebbi utóállítás alkalmával, a részit igazoltá- rászit igazolatlan távollevők ből előállítandó egyének közül valószínűleg fedeztetni fog.

A közigazgatás terén egyébiránt sommi fontosabb megemlézésre méltó tény elő nem fordulván, a tisztikar kivétel nélkül igye- kezett fontos feladatának megfelelni.

A közbiztonsági állapot az elmult hé- ban is általában véve teljesen kielégítőn mondható, mennyiben büfenyítő utoc- torlandó vétég alig, kisebb rendőri kif- is csakély mérvben fordult elő.

A volt megyei orvosok teendői tartozott védhímőllőitást, a közegés- rendszereiről szóló XIV. t. cz. 145. § a a körörvosok teendői közé sorozván, a megye- tiszti főorvos a fentebbi törvényekkel 162. § a értelmében feladatához képest, a véd- hímőllőitási körök megállapítására iránti véleményes jelentését hivatalomban betér- josztotta, mely szerint a körörvosai körök egyszorosmód védhímőllőitási körökül is len- nének megállapítandók, mely véleménye általam jóváhagyatván, — az megállapítatott.

Dr. Szgyártó Pál, szakali körörvosai állomásraól lemondván, az ekként tresodéba jött körörvosai állomásra a pályázat szabály- szerien kihirdettetett s a kitűzött napon Dr. Bach József körörvosát megválasztatott.

Dr. Plichta Soma losonczii megyei orvosát történt újból megválasztatása folytán az eddig viselt losonczii körörvosai állomá- sáról lemondván, az ekként tresodéba jött körörvosai állomásra a pályázat szabályze- rüen kihirdettetett, a választási határnap azonban későbbre tozotott ki azon okból, hogy az eddigi orvosi körökben és fizetés- ikben netalán behozandó változások, a vá- lasztás megejtését megelőzzék.

Az aló-astregovai körörvosai állomásra pedig, mely eddig Haller körörvos lemondása óta pályázó hiányában betöltve nem volt, a pályázat újból kihirdettetett.

A közigazgatási bizottság határozatairól vezetett nyilvántartási jegyzék szerint: kiküldött bizottságoktól még 6, kir. tanfel- ügyelőtől 2, adófelügyelőtől 1, szolgabírák- tól még 4 tárgyra nézve nem érkeztek eddig be a kívánt jelentések, melyeknek mielőbbi betérjesztését megürgetni köteleességemnek ismerendem.

Kelt B.-Gyarmaton, 1878. aprilis 10 én.

Hadács Károly,
alispán.

Pajor István árvaszéki elnök év- negyedes jelentése a gyámi ügyek állapotáról.

Tekintetes közg. bizottság! A gyámság és gondnokokról szóló 1877-ik évi XX. t. cz. 128-ik §-a értelmében az árvaszéki ré- széről a közg. bizottsághoz évnegyedenkénti betérjesztendő lévén, tesszem azt következőkbe

„Az ezen megyei törvényhatóság terü- letén levő gyámoltak és gondnokoltak lét- száma (Losoncz rend. tan. város ide nem számítással) tett a lefolyt év végével, az önjogukká váltak levonása után, 12864 egyént, mely a jelen 1878-ik évre áthozott

zöld erdő árnyai alatt s az ifjúkor rózsás korszakában boldogok valánk egymás köré- ben; nem egyszer lovagláink együtt e tére- kem; most bezzed tisztelem őt, hív barátom- mat, atyád, barátod leszek; jer koblemre fram, jer, borulj e szívem, melyen nemes atyád is oly sokszor pihent, e csókóm legyen s külsőd, mellyel most jó barátom fát enyimé tettelek...

Fokont érzékenyebb szívvel hall- gatá e szavakat a nemes ifjú, míg az utol- sóknál élménykülfőre borult a bán széles mellére, ki őt egy férfian, de mégis meleg csókkal homlokán csókolá.

Visszaszemem elpusztult birtokodat flam! nyilvánosod tesszem nemes származá- sodat s békében vallak (Szememünk sorában barátomnak; igérd meg, hogy el nem ha- gyanodsz, várom s családom fiaként fogad, enged, hogy régi jó barátom fátban a mult kedves emlékeit ajthassam fel.

Mit érezhetett Gyula, azt csak az tud- hatja, ki érezte, én leírni nem tudom. A nagygyú szánandó ifjú, ki mindenkitől el- hagyatva érezte magát, kinek nem volt gyá- mola, ki a balsors által megtörve, csak a fájdalomra teremtve gondolta magát, egy- szerre ily gyöngéd kezek közé jutott, azon érzésem, e végnélküli boldogság le nem írható.

A gondos ápolás következtében csak- hamar visszatért Gyulának előbbi egészségé,

sőt ezebbek, életvigabbak lettek arcvonásai. Hálával volt eltelve nemes megmentője, ugyiszólván atyja iránt; egy intésére éltét áldozná oda, s jaj leondott annak, ki kedves gyámját megsérteni merészkedne.

Fokont emelte Zrinyi a nemes ifjut mindig magasabb és magasabb polczokra hadserögében s számára a nemesek sorában nem utolsó helyet juttatá.

Gyula boldog volt; olykor azonban órákig elmarengett egy helyen s sobajtvá nézett nyugot felé...

Többször öltözött egyszerű zöld vadász- ruhába; fejébe fészántollas kalapot nyomott, eltűnt a vidékről s napokig is távol volt; ki tudja merre, ki tudja hova?...

Annyit azonban tudunk, hogy ilyenkor az ompolyi kis pörkunyóban, hol Károly lakott, mindig ünnep volt s hogy ilyenkor a vár magaslatán mindig boldogan zengtek a hária harjai...

A fecské, midőn őszazel elhagyja ked- venci lakhelyét, azon reményben válik el, hogy egy idő mulva újra látja azt; s ke- lepelő gölya visszátér a régi tanyához, s filmile megkeresi az ócska berket, s vig hangicsálással üdvözli a sőtét ligetet, midőn ismét rákade; visszavonza őket mind a régi kedves hely emléke, szívök olthatlan vágygyal vonzódik a boldogság helyéhez.

Igy volt Gyula is!

Alig volt pár hétig távol a rá nézve kedves s mégis baljósatá helytől, felébredt szívében a szép olasz leány kedves alakja, szíve égő tüzzel vágyott vissza a bú kebel- hez, ki érte, midta távozott, annyira eped- lésért látjuk őt: e a hős erdő kies árnyában, boldog merengéssel csüggnék egymás kar- jain. Ritkábban találkoznak most s így kétszerezve van az együttlét boldogsága, hisz a gyémánt is, mert ritka, ép azért becses, keblök a boldog szerelem mámorával telve volt s az édes csókok, melyek ajkai- kon sűrűen elcsattannak, édesebbek a hoz- szabb távollét után. Gyula most is csak a régi Deli Vadász maradt, ugyanazon egyszerű zöld vadászruha, a fészántollakkal ékített kalap — mely Ilmának oly kedves vala — fedezték természetét.

Most is ott sétálnak szokott helyükön; azonban a léonatos arc és a locsúggesztett fő nem azon boldog szerelmet sugározzák vissza, mellyel mákor találkoznak, csil- logtatva nyugtatja az ifju szemeit a hal- vány arcú leány, holló baja loeresztve long a kollemes zaphyrnél.

— Te hát mint mondam, Gyalám — szólt a kedves lány búsan — utunk kétfelő vezet, nekünk válnunk kell, bár szívem reped meg; atyámtól amaz olasz gróf, kit tenmagad is többször láthatál, megkörto kezemet s gondolhatod, atyám — kinek a gróf amugy is földije lévén — ellent nem

mondott; oh Gyula, szívem reped meg s gondolatnál, töled valói, töled, ki éltetnek fele vagy. Más tán szerencsésjenek tartaná e megisméltetést, míg nekem pokoli kín

Szegény leány! Először életében fordult hazugsághoz, midőn oly gyöngéden palá- solta az iszonyt tervet, melyet atyja a Vörös Köpenyvel kötött; mily iróztató fájdalom duhatha a gyöuge hülyg szívét e szavak alatt, képzelhető! De csodálatos, mért nem fedezte fel Ilma „élte felének“ e tervet, tán egyfűt megmentetőik volna mindnyájukat. Mondottuk már azt, hogy Ilma kimondhatatlanul szerette atyját, en birta őt arra, hogy még szerelmese előtt sem akarta atyját polongörre tonni. Kész volt, szavai szerint, önmaga megmenteni Zrinyit, mintsem mással is tudatni atyjának gyalázatos szándokát. Valóban nagy lelkierő kellett ehhez és Ilma kibirta ezt. Azon gondolat, hogy szerelmestől valói és egy- undok rablóhoz mennie kell, iróztató lehe- tett, de mindezek daczára sem akart segí- lyhez fordulni. — Azonban tolytassuk a fen- tebbi társalgást.

— Hiba tehát minden akarat? segitni nem lehet? oh Ilmám, te elfelejtess engem a nagy nr karjain, kincsekket elhalmozva hamar feledékenységbe boesájtod a szegény Gyulát, kinek szíve itt lenn megped.

— Gyula, tehát te is csak kínözni jöt- tél ide? azt hittem vigaszt nyujtasz nekem és im te is keseritesz? tehát nem hiszem eskümnök, nem szerelmemnek? évek óta csak noked élek; hányszor esküdtem büsdögt noked s te még sem hiszsz? oh! mint fáj ez nekem.

— Ilma! angyalom! becásas meg.

létszám január, február és március hónapokban 379-el növekedett, ebből azonban levonva a mondott hónapokban a gyámi hatóság alól felszabadult 92 egyént, maradt a létszám március végével 13151 egyén.

Az árvaszék törvényességének a lefolyt évnegyedre vonatkozó kimutatás szerint a folyó év elejétől március végéig zárólag beérkezett és az árvaszéki iktatóba vezetett ügydarabok száma tett 2131-et; melyekből az illető bizottsági kültagoknak is, a mennyiben akadály oszto von nem forgott, jelenlétében és részvételével megtartott 12 rendezés és 10 rendkívüli, összesen tehát 22 ülésben előadott és elintézte lett a két rendszeres ülésük Piry János és Jozsefné József, egy részben pedig Horváth Danó árvaszéki jegyző mint helyettes előadó által összesen 1056 darab; elintézetlen maradt 1075 darab; ezekből beosztatott az eladókknak 769 db; beosztásra maradt 286 darab. Az árvaszéki elnökök érkezett és elintéztetett 53 darab.

Az elintéztet nem uyerkesztett előadói ügydarabok tetemes száma abban találja indokát, hogy — miként már februárhóban beadott jelentésomban előterjesztém — az ezen megyei törvényhatóság nagy területű árvaszéki részére a legkisebb gyámhatóságok körébe mérten szervezett személyzet, a gyám gondnoki új törvény kívánalmaitak határozottan elégtelen, még akkor is, ha mint jelenleg a tiszt személyzet, munkaerő és ügybizalom tekintetében semmi kívánni való nem van. Továbbá, hogy a lefolyt 1877 ik évről ezen gyámhatóság 416 darab hátralékot vett átál, mely azután feloldoztatván, az elintéztet ügydarabok száma ezal 1472-re emelkedik s ennek ellenében a hátralék aránya 659 darabra száll alá; az indokokhoz járul végre azon körülmény is, (mely emberi természet mellett a számitásból soha ki nem hagyható) hogy az előadók egyike Jozsefné József ur, győngyölködő egészsége miatt 14 napi szabadság- időt vett igénybe; valamint ismételve jelez- nom kell azt is, hogy a törvény követelmé- nye ellenére ezen árvaszéknél a kiadói hivatal l ebléve nem lévén, míg ezen hiányt egyrészt minduntalan szabályellenes eljárást erdne e nyeshet, másrészt az iktatói teendőkkel tel- jesen elfoglalt iktató nincs azon helyzetben, hogy a kiadványozást legjobb igyekezéssel mellett is kellő gyorsaság és pontosággal eszközölhesse.

A gyámok és gondnokok által beter- jeesztett számadások ügydarab száma lett 81-et; melyekből a számvonáséknak 40 db kiadtván, elintéztetett 39, hátralékban ma- radt 1 darab. A számadások beérkezése

mind a mellett, hogy arra a gyámok és gondnokok közzelvetlenül felhíva lettek, s minden alkalommal figyelmeztetnek, csak lassan folyik, mit a kezdet nehézségeinek kell tulajdonítani, s e részben a teljes szigor csak később lesz alkalmazható. Ide vonat- kozólag megjegyzem, hogy az árvaszéknek, illetve az új törvény által előírt gyám- gondnoki nyilvántartásnak készítése, az számvonó és árvaszéki jegyző közreműkö- dőse, s egy a megyei pénztár terébe nem 60 napdíjas irnok alkalmazása mellett a lehető módon előhalad; s tekintettel arra, hogy a gyám gondnokok nyilvántartását tar- talmazó iverk eddig G botluben a 3020 ik számszámú jelttek elkészítve, ezen fontos mük- let a jelen év végeig reménytelőleg befe- jezve leand.

Az árvaszéki állapotát a számvonói kimutatások tüntetik elő, melyek szerint a központi letéti pénztárban január, február és március hónapokban kezelt pénzek, köt- rvények és értékpapírok összege tett 273051 frt 78 krt, melyből az illető jogosultak részére kiutalványoztatván összesen 5958 frt 71 kr, maradt március végével 267,093 frt 7 kr. A készpénzeszerek takarékpénztári kama- tozo könyvecskéiben lévő elbelycsve, köl- csönadási ügyleteknek esete és szükséges elő nem fordult, s az említett körülményből folyólag a takarékpénztárilag kezelt tőkék utáni kamatok szabályszerűleg felszámítottak és kívánt időre kiszolgáltattak.

Az árvaszékelyalapon tett március végé- vel tőkepénzben 161 frt 16 krt; követel- sekkben 942 frt 3 krt, együtt 1093 frt 18 krt, a régi összesített letéti tőkepénzben 117 frt 88 krt, követelésekben 1090 frt 90 krt, együtt 1108 frt 87 krt, s mindazon pénz- táruk márciusból 30 án megvizsgáltatván, kezelésük kifogástalannak találtatott. Mennyi legyen a központon kívül magán- és községi közigyámok által kezelt árvaszék értéke, erre néve, mert újabb adatok hiányzanak, alapul véve a közig. bizottság által múlt év végeig a m. belügyminisztériumhoz intézett felterjesztésben foglalt kimutatást, a jelzett vagyonnak fokozódása és ingóságokban fel- vett összes értéke 4 millió osztr. ért. forintra tohető.

A gyámok alól felszabadult a lefolyt negyedben 92 egyén, kik közül 23 vagyonnal lévén, a vagyonnal bíróknak kiutal- ványoztatott s illetve kiadott készpénz, kötvények, értékpapírok és kamatokban összesen 5958 frt 71 kr.

A 10. j. alattiban egyenként megno- velt gyámhatósági közegek részéről hátra- vannak a jelentések és pedig még 1876 ból 11, 1877 ból 856, 1878-ból 60, összesen 917, melyek mind sürgetés alatt állanak, s me- lyekre néve az új törvény rendelkezési fognak alkalmaztatni. A megválasztott köz- ségi új közigyámok névjegyzékének beült deséről csupán a losoncai járás részéről Hartvich Ferencz főszolgabíró és a nógrádi járás egyik kerülete részéről Verecs János segédszolgabíró által a t. közig. bizottság- hoz történt s ide átküldött jelentésekből értesültem.

Végül van szerencsém jelezni, hogy mintán az 1877. XX. t. cz. 293-ik g-a értel- mében, a gyám pénztár, a gyámolt vagy gondnokoknál befolyt kamat jövedelméből egyenként 10 száztólit levonat, a pénztárték őrzéséért pedig a törvényhatóság illetve a képvis. testület által megállapítandó mérsé- kelt díjt szedhet, s ezen befolyt összegekből tartalekalap alakítandó, s szerint ezen gyám- hatóság is jogosítva van a mondott száztólit szedhet; tekintve azonban, hogy az őrzési díj a megyei törvényhatóság által még meg- állapítva nincs, és hogy valamint az új gyámi törvény némely egyéb nagylotossági határozmányai, például a nyilvántartásnak vezetésére egy a jelzett 10 száztólinak levo- nására vonatkozólag is különböző felfogás érvényesült és nem látzik egészen világos- ságnak, vajjon a mondott száztóli csupán a központi pénztárban kezelt vagy egycsokeki kezelésen levő tőkeösszegek utáni kamatok- ból s netalán a 10 száztólin belüli kisebb mérvben is szedhető-e vagy nem? mintán a törvény e részben nem kötelezőleg hanem csak megengedőleg szól, ezen árvaszék eddig

ily száztóli levonást nem tett, habár a tar- talekalap alakításának szükségessége és üdvö- ványos kitételgel nem szorodhatván, ennek fogantatás vételét a megyei törvényhatóság közzelvetlenül bevétele mellett, ezen gyámhatóság magának mindenesetre fan- tartja.

Miként jár el Losonca rendez. tan. város árvaszéki a raját hatáskörébe tartozó gyámi ügyekben, erről a megyei árvaszék, habár az egyöntetűség tekintetéből czélászerűnek mutatkoznék, értesítve nem lévén, tudomás sal nem bír; minthogy azonban a gyámügyi törvény 213. és az ügyrend 4 ik § ához képest a rendezett tanács városok és gyám- hatósági jog gyakorlással felruházott köz- ségek árvaszéki elnökei egy havi mint év- negyedi jelentéseiket a közig. bizottsághoz tartosnak beküldeni, meg vagyok győződve, hogy a szabályos eljárásairól ismert cimszett városi gyámhatóság közzelvetlenül e rész- ben is szokott ügybizalommal tess elegend.

Topcscher Győző m. k. államépí- téző jelentése az april 11-ki ülésen.

A két rendbeli államuton a múlt év- ből készletben maradt fedanyag az e célra rendelkezésre álló csekély pénzüdomány és kedvezőtlen időjárás dacára nagyszabású fel lett használva, részben tökéletes beágya- zása folyamathban van. A ki csak egy kis figyelemmel kíséri ezen államutak fedanyag- galit talároztat, meggyőződhetik egyfelől annak gazdaságos s czélászerű felhasználásá- ról, másfelől annak szembetűnő elégtelensé- géről, mely körülményt ismételtelen hangsú- lyozni közzelvetlenül tartom.

Az idei kavics szállítása a Vácsolme- czi államuton az utak járhatatlansága miatt még csak kis mérvben indítottat meg; el- lenben a Budapest Vács kaszál államuton az tetemesen haladott elő úgy annyira, hogy igen csekély kivétellel a közszállítás az ogyáni határtól Ribáig, és Szendehely körül két kilométerre ki van szállítva, s abból sok megaprosza, de még csak 681 kétköb- méteres kavicsfalom szabályszerűleg kiállítva és átvéve; az akörüli munkálkodás az egész vonalon kielőgítőleg foly.

Habár az Ipoly folyó legközlelőbb nagy áradásai helyenként csekélyebb mérvű ron- gálásokat okoztak, mindazon által a műár- gyak s állartozékok biztonságára lényegesen megtámaszva nem lévén, mind a két állam- utat kifogástalann karban levőnek mondhatom.

Eddigélé még csak a póstényi Ipoly hid javítása, és a helybeli halásza vendéglő végén szükségesebb vált víztorló építése let- tek engedélyezve, és rendezes sikerítésük iránt a verseny tárgyalások kiirva.

A megyei utak körül eddig elért, és általában kielőgítőnek nem talált eredmény tanulmányozásra késztetvén azt tapasztaltam, hogy szerény nézetem szerint a főhibák a közmunka és útkezelési rendszernek kellő meg nem állapításában rejlik.

A tapasztalás gazdag ogy példákban, miszerint nagyobb utak, melyekhez munkálkodás szükségeltetik, de a munka kellően felosztva nem lett, avagy is mindenki mű ködési körét s közzelvetlenül nem ismerte, Babelsorsára jutottak. Ezen okból szerencsém lesz, egy általam kidolgozott mindenki ha- táskörét a közzelvetlenül megállapító megyei utak kezelési szabályzatot átvizsgálás ille- tőleg megállapítás végett az ülésben előter- jezteni, továbbá a lisipáni engedély alapján ellátattam az útkaparókat az eddig nélkül- lőzött, pedig megyei közigazgatás felismeré- sére, mint nobél külszolgálatában való szo- molyes tekintélyének emelésére a biztosítá- sára elkerülhetetlen csimerjelvényekkel, s azok használatát szolgálat közben szigorúan meghagyttam; azonkívül folytonos munkál- kodásra való szoktatás végett munkaköny- vecskékei láttam el, minden állartozót, mely az illető utibiztos a munka feladvá- nyát hal oldalon előjegyzti, a másik oldalán az állartozó mindennapi munkáját beírni, és utibiztos által két hét múlva átvenni, s igazolati tartozik.

Ezen könyvecskékek alkalmi előmuttatá- sát a közügy érdekében a tisztelt közig. bi- zottsági tag urak figyelmébe is ajánlom, végre tudomásul hozom, miszerint tekintve

az évszak előhaladását, az 1878-ik évre ren- delkezésre álló természetben közmunka fel- adványal kidolgozás alatt vannak, melyek- nél fővel a létező utak lehető fenntartása, s a romlásotli meg mentése, a losoncai járás- ban a közmunka egészen megváltva lévén, az ottani átgonozás költség részéleg fog csak öszlőtel.

Elvégre jelentem, miszerint a rendel- kezésre álló fedanyag takarékos felhasználá- sában jobbadán végrehajtván, az által a megyei utak a lehető karba hozottatottak.

A megyei utakat illető küllő munkál- kodásra néve, nem hagyhatom említés nél- küli, hogy az utistálány, melyre néve az ülésben küllő javaslatot teendek, addigi meg nem állapítása miatt alig törvényszerűt valami, s ezen akadály mielőbbi elhárítását a tisztelt bizottságnak figyelmébe ajánlani bátorlodom.

Tanügy.

Tanfelfelügyelőnek a járásbeli szolga- bírok úján egy irodalmi művet ajánlott, mely áttörő a maga nemében. Ezen Raut- mann Frigyes budapesti könyvkiadónál meg- jelent ily című könyv: „A népiszkolai kös- zigazgatás Magyarországon”. A néptanítók, közzelvetlenül községek, közzelvetlenül lakosságok, az állami népoktatási gondnokok és minden ér- deklődő használatára írta Mészáros Oszcar a szobránzvidéki néptanítók egyesülete el- készítő bizottságának tagja és előadója, a sáros revicsei felekezeti, a rebriai és havat- kai közzelvetlenül oskolákaknak s főjegyzője és ez utóbbinak helyettes elnöke Ung megyé- ben. Ára 1 frt. Eltekintve némely cseké- lyebb tévedéseitől, melyek könnyen eliga- zíthatók, irónypéldákkal is ellátott gyako- rlati részben használható kézikönyv ez, oskolászoki, állami, gondnokosági és állandó népaesvelési bizottsági tagoknak, küllőösen pedig az oskolalátogatóknak, kik ha jól vagyunk értesítve, kivonás végett a mi- nisztériumnak már Nógrádmegyéből is fel- terjesztettek. A csinosan kiállított könyv 12 ívon állóli a népokolák egyetemes küllő- és bel- ügyeit, az oskolák felállítás, felze- relése, fenntartása, vagyonának kezelése, a tanítás, a tanterv, a tantervek, az oskolai rendtartás, figyelem, tanítválasztás és sta- tistikai adatok összeállítására küllő tudni- valókat és teendőket részletesen, s mind- ezekhez kézzel minták vannak csatolva, me- lyek igen jól használható. A megrendel- sek postai utalványon Rautmann Frigyes könyvkiadónál Budapesten, koronahereszeg utca 2. szám alatt oszközölhetők, s után- vét mellett is megküldetnek. Hat példányra egy ingyen példány jár, mit a tanítói kö- rök elnökeinek s sokézer uraknak figyelmé- bébe ajánlunk.

A szecseényi izraelita népokkola félévi nyilvános vizsgája f. hó 14-án fog megtar- tatni, kíváncsisk vagyunk annak eredményére, a mennyiben nagy port vert fel nem rége annak előjárásága némely igénytelen észrevételünkre e hasábokon.

Steiner Gábor az állami elemi oskola érdemteljes vezértanítója ebből álla- mban továbbá Hager Sándor és Vágner István tanítók régilegesítve lettek, csak Ze- lenka János küllő tohetőségű tanító mince még ezen intézetnél állandóan kinevezve.

Törvényészki csarnok.

A b. gyarmati kir. törvényszék, kös- szelvi elhalasztás után f. april hó 8-án és 9-én fejeste be a Makarács József pandor örömelet elleni bünvádi per végvár- gyalását, melynek küllődekkübb részleteit küllőnk olvasniakkal megismeretni.

A törvényszék közzelvetlenül alakult meg: helyettes elnök Domján Pál, bírák Ujhelyi Boldizsár és Okolicsányi János, jegyző Plattby Ferencz. Küllődról dr. Me- lieher Ferencz kir. ügyész, védő Roményi Károly ügyvéd.

Vádlottak padján álltak: Makarács Jó- zsefné küllő Kohn Mór szklabonyai és Stei- ner Mór szonnai bírlők, mint büntetésesség- gel vádlottak. Öszterseiber Jakab — volt marczai bírlő, nem jelent meg.

— Megbocsájtok Gyulám! mert tudom, hogy a sájdalom tör ki belőled. Gyula! in itt esküszöm neked, szívem örökre tied ma- rad, tán majd nem sokára fekete zászló leng azines helyett fény az ormos, akkor én már nem teendek, de akkor is híven halok el. Ma látuk tán utoljára Gyulám! holnap ki tudja hol lesznek, s attól fogva beárult előttem a világ. Ha majd a hárfa hangját hallod zengeni is a völgybe, akkor oh Gyula gondolj róam, mert akkor lelkeim párad lebeg.

— Ne szólj tovább lilmám! megörülök e kintán. S ha majd te is halod a furulya andalító hangját, akkor én ráni is gondolj, mert akkor érteid keserű Gyulád. Oh lilmá, mióta anyám meghalt, te voltál mindennem, most az sínes, te is elvesztél . . . s akkor keserves zokogásba tört ki . . .

— Éa nekem ki volt? Atyám hónapokig nincs velem s ha meg jön is, oly konior, egyedül te voltál éltem mindene, s most vége, vége! Egy búcsúcsókot még ajkaidról, s azután isten veled, szeretlek igazán és híven, ott fón az égben majd ogyak leszünk.

Szerelmemmel telve hajolt egymáshoz a két ajak, elcsattant a csók, midőn távolról lödöbögős hangja hallatszott.

— Szent isten! lilmá nézd.

— A „Vörös Köpeny”! — mond bor- zalommal a lány, rémülve simult kedvese kebléhez; a távolban egy vörös köpenyes lovag fekete lovon haladt úgveze tova. — Mily borzasztó sejtelenem szállhatta meg a gyöngéd lány szívét, kiuek a vészlovag oly haljoslató vala.

— Eljött Gyulám! e hely irtóztató, nem oszler ő, az öröggel csimbóráz, s jaj nekünk, ha észrevesz. Istén veled kedvesem, légy boldog! oly boldog, mint én boldogtalan leszek! . . .

(Folytatás következik.)

A bírósági képeste azon eset, mely mintegy másfél év előtt a Pesti Naplóban, kimé ugyan nagyon felcalfrazáltan közölték a melyszerint Makarác J. bizonyos Koron Pál balmazsi molnártól, ennek két ízbeni beküldése és letartóztatással fenyegetése, illetőleg szabadon bocsátása igénye és a vizsgálat bírójával való visszaélése mellett állítólag Szécsényben, B. Gyarmaton, a balmazsi puszta és Pánton összesen 345 frtot kiszarolt.

Ezenkívül a kir. ügyész úr még a következő vádakát emelte Makarác ellen:

1) A Sisa István elleni bűnügyben bűnrészességgel terhelt Kékéts Jánosnak megírta, hogy az 8 ártatlanságát Sisa által elrablott két gyűrű és revolverekre nézve 200 frtnak kötelezőbeli letétele mellett kideríti.

2) Ifj. Molnár Márton és János nógrádi lakosokat, kik apjukat megvérezték, elfogván, utóbb — midőn a megbántott apa fainak megbocsiolt, őket Makarác a beküldéstől 50 frt letétele mellett mentette fel; illetőleg, mert Molnár János az eljáró Makarácot megírta, e bocsátástért 50 frt letétele mellett engedte el.

3) Kamenszky András ledvai lakostól, ki marhalovál hamisítással volt gyanasítva, megharcoltatta és egyéb ijongatás mellett 45 frtot marolt ki.

4) Kohn Mór társaságában ennek bejelentett panaszra folytán töle ellopott juhok felkeresése közben egy zabornai és két lesti juhász, kiknél a káros juhai egy részét megtalálta, fenyegetés mellett, a káros részre teljesen nagyobb mennyiségű juh és kárpász (birság) kiadására kényszerítette.

5) Kutys Mihály boroszlói lakost, ki Steiner Mór szonai bérlet által azszal gyanasított, hogy kamarájából szűrt és egyéb tárgyakat lopott, beküldés fenyegetésével olyképp egyeztetette ki, hogy az Steiner részére 20 frtos kötelezőbeli adjon és 8 frt kárpászt fizessen.

6) Kollár István, Sult János és Gézi György becekei lakosokat, kik szpi emberekkel történt verekedés miatt általa elfogattak, letartóztatási helyükről, a b. gyarmati pandúr kaszárnyából 250 frt kiadását mellett bocsátotta szabadon; végül

7) Varga Vincze és társai marczali lakosokat, kik Österreicher Jakob marczali bérletől bort loptak, ijongatás mellett a káros részre 220 frtos kötelezőbeli kiállítására bírta.

Kohn Mór a 4-dik, Steiner az 5-dik, e Österreicher Jakobot a 7-dik pont alatt

írított vádokban bűnrészességgel vádolta a kir. ügyész.

Miután a bizonyítási eljárás a vádlottak, panaszlók és közel 40 tanu kihallgatásával nagyrészt még az első tárgyalás alkalmával január 7- és 8-án megjelelt; ezáltal az első és másodikban (február 11.) meg nem jelent tanuk lettek kihallgatva, meghíltetve a az összes jegyzőkönyvek mellékleteikkel egyet felolvasva. Ezen eljárás teljesen egy napot vett igénybe. April 9-én került a sor a vád és védbeszédek előterjesztésére.

A kir. ügyész úr mindenekelőtt az ő ismert kitérő dialecticájával fejtegette a kárpászolás bűntényét, mely a rablásból annyiban különbözik, hogy szellemi, erkölcsi fegyvereket használ, hivatalos szolgálat körében, jogellenes hasznok és vagyon szerzése végett. Ezután egyenként és részletesen előadta a fennebb már vázolt vádpontokat, azokat kárpászolásnak minősítvén, Makarácnak ezekben való bűnrészességet iparkodott bebizonyítani, miknek alapján, kérte a törvényszéket, hogy vádlottat kárpászolásban bűnrésznek kimondja, s mint ilyen, 14 havi vizsgálati fogáának botrányá mellett 3 évi börtönrre a következők nyel elviseletére ítélje. Kohn és Steiner mint bűnrészeseket 1 havi börtönrre kérte elítéltetni, meg nem jelent Österreicher ellenében fenntartván vádját.

A kir. ügyész úr beszéde teljes egy óráig tartott, s éles elméjének és hivatalos saigorának nyomait viselte magán.

(Vége következik.)

Hírek.

A b. gyarmati dalegyetel estélye.

Shakespearé azt mondja:
„Kinek szívében nem lakik a zene,
Két nem hat át a bájjang zengete:
Annál a romvágy, csel, meg árulás
Tanyás: kedélyes tompa, mint az őj
És szenvedélyes szót, mint pokol,
Azak az hígyes szaki!”

Nem ugyan a „bájjang zengete” (melyet csak az estélyen élvezett a t. közönség) de mindeenször a helybeli dalegyetel nemes főrekresei, vonzótták városunk mivel községét a megyeház nagytorméba s. hó 6-án. Ez alkalommal lépett fel legelőször nyilvánosság terén a helybeli dalegyetel, még pedig sok szép reményekre jogosított sikerrel. A hálás közönség fokozott érdeklődéssel hallgatta végig az előadott darabokat s minden egyes fellépést buzditó és elismerő tapoviharral jutalmazott. A főérdem e részben mindeneször Obikán Mihály karnagyé, ki

fáradhatatlan ügyhuzgálommal mindent elkövetett arra nézve, hogy minden egyes darab előadása szabatos és összefüggő legyen. A mi a főmobb árnyalatokat, s hangszínezeteket illeti, ez még ha nem is felelt meg egézen a magasabb műgénynek s a zenei előadás követelményeinek; de remélhető, hogy a jó erőkből szervezett dalegyetel tekintetében is meg fog felelni hivatásának. Az előadott 6 különféle tartalmú dalmű szép élvezetet nyújtott a közönségnek. Áttérve a műsor azon számaira, melyeket nem a dalegyetel töltött be: a „Mariana” című dalmű egyveleg és a „Romeo és Julia” opera kivonat, melyet Kazincsi Gábor zongora kísérellel Okolicsányi János adott elő, igen sikert. Okolicsányi úr mint a zene művészet magasabb színvonalán álló egyéniség, sokkal ismeretesebb a lapok olvasói előtt, s a meggy nyilváno dicsegetésre szorulna. Csak annyit jegyzünk meg röviden, hogy művészi hűségjével a lebilincselte a szívket. Kazincsi Gábor úr a „Székely”-féle társulatban nem mindennapi technikai ügyességet tanusított, s bár hangyomintása nem eléggé könnyed, piano helyenkint nem a legújabbak, elmosódottak, mi annak a jele, hogy a mű egyes részeinek technikai nehezégeit nem bírta legyőzni. A közönség sajnos magtapsolta mindket közreműködő játékokat, kik kihívás folytán a programmon kívül még egy darabot kedveskedtek a lelkes és elismerő hallgatóságunk. Detrich Elek úr kitűnő fuvolajátékát nélkülözniünk kellett, mivel D. E. úr a fellépés napján birtelen rosszul lett. Azt hisszük azonban, hogy a jövő dalestélyen kipótolja azt, amit akaratlanul elmulasztott. 10 órákor véget ért az előadás s a fiatalok egész animoval fogott hozzá a táncolásnak, mely hogy vigán és soká tartott, a következő bölgykozorónak tulajdonítható: Angyal Józsefné, Chikány Mihályné, Dessowfy Elekné, Harmos Gáborné, Havas Gyuláné, Hugyecz Zaigmondné, Kohn Kálmánné, Kohn Józsefné, Némethy Kálmánné, Szabó Jánosné, Szabó Sándorné és Ticsinszky Józsefné úrhölgyek, továbbá: Baldenrögh Paula, Bérczi Panni, Bogovics Alexandra, Dömök Ilonka, Felsenburg Malvin, Felsenburg nővérek, Gazdik Ilonka, Hay Regina, Kék Blanka, Kasza Gizella, Kovacsik Irma, Malatinszky Fáni, Moscha Emma, Nodlos Lenke, Ráth nővérek, Reinhardt Ilonka és Rosenbaum Hermin úrhölgyeknek. Bevétel: 118 frt 90 kr kiadás: 69 frt 40 kr; tiszta jövedelem: 49 frt 50 kr.

Személyi bír. Gr. Gyürky Ábrahám megyénk tisztelt főispánja a székvárosból s. hó 12-én d. n. 3 órákor távozott Budapestre.

Radossa János s. hó 12-én B. Gyarmaton volt, tisztelőre Kék István jóné úr vezette az estélyt rendezte.

Hymen. Jakoberics József b. gyarmati kir. albiró s. hó 12-én jegyezte el a kedves Gazdik Ilonka kisasszonyt b. gyarmaton.

Losoncson van egy párt, mely a rendezett tanácsú városból nagy községet alakított.

A felolvasási estélyek csakugyan gyökeret vertek Losoncson. F. hó 6-én sikerrel tartott meg a második, melyet Ambras Mór a kitűnő tehetségű tanár „Tompá Mihály költészet és a nők” című értekezletét olvasata fel. A zeneegylet tagjai közül: Dannok, Liezi, Prohárnka és Várurak játszottak begedő. A losoncai közönség örömmel vett részt az estélyeken, melyeknek rendezői a valódi elismerés méltók.

Halálhír. Libertini Samu hontmegyei szolgabírói irnok, különben 48 éves zolyommegyei szolgabíró és az 1848-49-ki szabadságharc veteránja elhunyt aprilis 4-én 66 éves korában Terény községében. Önfeláldozó hazafias működéséről a szabadságharc után elfogatott és 10 évre elítéltetett, melyből 6 évet töltött Theresienstadtban. — A pozsoni haditörvényszék előtt midőn németül kérdezték, hogy hívják? azt felelte: „nem tudok németül” mire az elöljáró tábornok csodálkozva összecsapta kezét és így szólt: „hogyan lehetett még szolgabíró? — A tábornoknak sehogyan sem ment fejébe, hogy magyar ember németül ne tudjon, mintha előre látta volna a magyar főváros köngyűlésének közelébbi sorsát határozatát és a német ságerói-ok ráadását. (N. H.) Danner József, ki fiatal korában a városi big-lif egyik hőse volt, s. hó 10-én temettetett el, igen szép részvét mellett B. Gyarmaton. Temetési költségét könyör adományokból gyűjtötték össze.

Nyitltár. *)

Egy tiszteletesebb úri egyén, ki mint a hazai, úgy a kölgazdaságot terén magának tágas ismereteket szerzett, óhajtatna magtársaiat alkalmazzat nyerni, ajánlatot a szerkesztőséghez címzve elfogadtatnak.

Egy b. gyarmati jónéú kereskedés tanuló keresetetik. Bővebb értesítést a szerkesztőség ad.

*) E rovat alatt közöltékért nem felelő a szerk.

Felolvas szerkesztő

Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

Eladó bor.

Alulírtnak szábeli szállóban termelt s ugyan ottani pinczében van fekvő bora 1868-ik évi termés 80 magyar akó vagyis 43 hektoliter és 44 liter 1875-ik évi termés 80 m. akó vagyis 43 hektoliter és 44 liter — 1877-ik évi 36 m. akó vagyis 19 hektoliter és 54 liter eladó — jó minőségű tiszta izu, és szépszinű. Lakásom B. Gyarmaton zárda-utczá 664. sz. alatt, egy óra távolság Szécsényig, venni szándékozók sziveskedjenek levél által értekezni.

Nagy Mihály.

Egy gépész és kovács,

ki bizonyítvánnyal ellátva van, keres alkalmazást, egy gőzcséplő gépnél, a cséplési időszakra, vagy mint urasági kovács; értesíteni kéri magát, Szóke Károly név alatt Surányban, utolsó posta Balassa-Gyarmat.

Dr. HANDLER MÓR,

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész gyógyít gyökoresen, főnyos és tartós siker biztosítása mellett mindennemű.

TITKOS BETEGSÉGEKET

- 1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint: magümléseket, az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a TEHETETLENISÉGET (elgyengült férfierőt);
- 2) húgycsőfolyasokat (még oly idültéket is), a nemzörések bujakóros sekélyeit és masodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsúftatásiban.
- 3) húgycsőszűkítésekét,
- 4) friss és idült nyákfolyásokat, nőknél az ugynevezett fehérfolysást és az onnan eredő magtalanúságot,
- 5) BŐRKIÜTÉSEKET,
- 6) a húgyhólyag betegségeit és vizeletési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: BUDAPESTEN, Belváros, Kigyó-utca 2. sz. a Kigyó- és Városház-utca sarkán (Rottenbillerfőle ház) I. omelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válassz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.